

V Liptovskom Mikuláši, dňa 19.06.2020

Dobrý deň pán minister,

keďže plánované stretnutie s Vami v Liptovskom Hrádku sa opäť odložilo, posielam Vám touto cestou niekoľko otázok, ktoré som Vám chcel položiť na tomto stretnutí. Robím to formou otvoreného listu, lebo podobné otázky rezonujú aj u ďalších vlastníkov, ktorí vlastnia pozemky v národných parkoch. Sú nás desiatky tisíc a kroky MŽP sa nás bytostne dotýkajú. Veď napr. len 635 členov nášho pozemkového spoločenstva vlastní 2200 ha lesov v NP Nízke Tatry.

1. Otázka:

Naozaj si myslíte, že štát dokáže lepšie ochrániť prírodu v NP pred developermi a oligarchami, lebo to je najväčšia enviromentálna hrozba v NP? Doteraz tomu tak nebolo a všetky kontroverzné projekty vznikli často na pozemkoch štátu, ale vždy s jeho požehnaním (u mňa okresný úrad je štát). Vlastníci pozemkov podľa doteraz platného stavebného zákona ani nie sú účastníkmi konania pri tvorbe územného plánu. Iba ako verejnosť?

2. Otázka:

Je teda podľa Vás ľahšie skorumpovať 635 členov pozemkového spoločenstva, ktorým výbor každý rok skladá účty a ktorí súdiac podľa nášho spoločenstva sú jednoznačne za ochranu prírody ako štátnych úradníkov, ktorí používajú figový list pod názvom EIA? (posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zák. č. 24/2006 Z.z. – plne v réžii štátu!). Riaditeľovi TANAPU som na jednom stretnutí povedal, že ak nechce, aby popod Kasprov vrch dole Tichou dolinou premávala električka zo Zakopaného na Štrbské pleso, tak je nanajvyš potrebné, aby tieto lesy vlastnili ľudia z Kokavy, z Východnej, Važca a iných podtatranských obcí lebo títo to nedovolia. (Takýto projekt naozaj existuje, naposledy sa vytiahol, keď sa riešila spoločná zimná olympiáda s Poľskom).

3. Otázka:

V pripravovanej zonácii NAPANTU vraj nebude súčasťou NP Kráľova hoľa. Odvážim sa tvrdiť, že viem prečo. Tipujem, že tam vyrastie nové lyžiarske a turistické stredisko. Je tam cesta, elektrika k vysielacu, ale najmä pozemky sú štátne. Za prvej republiky ich od Coburgovcov vykúpil štát. Že je tam veľa endemitov, biotopy európskeho významu, PR Martalúzka, to štátu nebude vadit', veď bude na to EIA s pozitívnym dopadom. Dôvodom môže byť vysoká nezamestnanosť v regióne Horehronia, lebo pre ďalší start-up na spracovanie ovčieho rúna už nebude dosť vlny.

4. Otázka:

MŽP si osvojilo argumenty aktivistov:

- lesy sa na planéte Zem vyvíjali bez zásahov človeka 300 mil. rokov, to je dôkaz, že príroda si v lesoch poradí sama
my sa pýtame: viete o nejakom úseku v tejto histórii lesov, kedy žilo na planéte Zem 7,5 mld. ľudí, ako je tomu teraz v antropocéne a teplota stúpala o 2,5°C za 50 rokov?

5. Otázka:

Prečo rušíte bezzásahové zóny v rezerváciách na Slovensku, kde sa strácajú pôvodné prvoplánovo chránené biotopy a zarastajú náletovými často inváznymi drevinami (vid' PR Šúr, Panónske slaniská a iné)? To čo sa preukázateľne udialo v dôsledku bezzásahovosti vo viacerých PR na Slovensku, teda zánik predmetu ochrany sa už deje aj v Tatrách, sú na to vedecké porovnávacie analýzy TÚ Zvolen, NLC. Ale to už o 50 rokov budú riešiť iní politici.

6. Otázka:

V národných parkoch sa ťaží drevo.

My sa pýtame: prečo boli a sú národné parky a CHKO vyhlasované v hospodárskych lesoch? (Drvivá väčšinu NP v dnešnej podobe „zriadili“ komunisti.) Prečo ste sa nevysporiadali aj s týmto dedičstvom minulosti?

7. Otázka:

Zákomom stanovený cieľ vyhlasovania bezzásahových území na polovici a neskôr na ¾ dnešnej rozlohy NP (v 9 NP – to predstavuje 300.000 ha) považujeme za symbol straty súdnosti. V lepšom prípade je to z hľadiska dopadu na životné prostredie ekologické placebo, v tom horšom prípade to môže ohroziť adaptáciu lesov na prebiehajúce klimatické zmeny a stratu cenných biotopov. Ak sú ekologickým a spoločenským cieľom stabilné lesy, musí sa zmeniť aj ich druhová štruktúra, v našich podmienkach NAPANTU je to vyšší podiel jedle bielej a buka, Ako sa to dá dosiahnuť vyhlásením bezzásahového režimu?

8. Otázka:

MŽP tvrdí v spravodajských médiách, že vlastníkom platí náhradu za obmedzenie vlastníckych práv v chránených územiach – uvediem príklad nášho pozemkového spoločenstva. Za cca 2.000 ha v 3. a 4. stupni ochrany sme nedostali ani nedostávame ani cent. Hospodárenie v lesoch s 2., 3. a 4. stupňom ochrany je presne ako šachovnicové sedenie v kaviarňach s výmerou 15 m² na jedného host'a a keby sa majiteľ kaviarne domáhal náhrady za obmedzenie prevádzky, musel by spracovať projekt, ako bude chrániť okoloidúcich od náказы a potom by to v rozporovom konaní komisia hygienikov odsúhlasila alebo aj nie. Toto nie je pokus o fejtón, to je v praxi uplatňovaný zákon č. 543, konkrétne § 13, 14 a 26 a zákon o lesoch § č. 23.

Nezakladá podľa Vášho názoru Ústava SR povinnosť štátu primerane odškodniť vlastníkov za obmedzenie ich práva na nerušené užívanie majetku? Zákon č. 543 zakladá totiž iba právo poškodených dožadovať sa náhrad vo forme „projektov“.

9. Otázka:

Slovensko, ktoré má 7,5% rozlohy krajiny (nie lesov) v NP je na 3. mieste v EÚ. Pre porovnanie Nemecko má v NP 2,7% rozlohy. Sú podľa Vás ekologické ambície zákona č. 543 v súlade s ekonomickými možnosťami Slovenska? Neverte Vášmu tieňovému predchodcovi p. Balážovi, že na to bude stačiť 20-30 miliónov. Nebolo by lepšie tieto peniaze použiť na likvidáciu život a zdravie ohrozujúcich ekologických záťaží (gudróny, bifenoly, otrávená pôda, revitalizácia poľnohospodárskej krajiny)?

10. Otázka:

Neviem ako budú postupovať nešťatní vlastníci dotknutí zonáciou na Muránskej planine.

Ak MŽP bude pri pripravovanej zonácii NP využívať ustanovenie § 50, ktoré predpokladá, že v prípade nesúhlasu vlastníka pozemkov so zaradením do 4. alebo 5. stupňa ochrany „možno tento súhlas nahradiť rozhodnutím orgánu ochrany prírody“ aj v prípade NAPANTU, určite sa obrátíme s podaním na ústavný súd SR. Ústava SR neumožňuje, aby k vyvlastneniu alebo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva došlo priamo zákonom (nález PL US 38/95). Preto je podľa nás zákon č. 543 v jeho platnom znení v rozpore s ústavou. US už raz rozhodol v prípade zákona č. 669/2007 Z.z. o jednorazových mimoriadnych opatreniach pri výstavbe diaľnic o jeho neústavnosti. Tento zákona ako poslanecký návrh v r. 2007 predložil poslanec Pellegrini počas 1. vlády RF. Vtedy sa našlo 36 stotočných poslancov z radov opozície zastúpených JUDr. Danielom Lipšicom, ktorí podali Ústavnému súdu návrh na zrušenie protiústavných paragrafov zákona. Nevieť už, či ste boli medzi nimi aj Vy. US v náleze 235/2011 konštatoval, že „akceptácia nadradeného vyššieho verejného záujmu by dala štátu licenciu na výstavbu diaľnic, kde si zmyslí a kedy si zmyslí.“ Paralela s rozhodnutím „orgánu ochrany prírody“ podľa paragrafu 50 zákona č. 543 je veľmi silná.

Takýto „ústavný“ verejný záujem nemôže a priori vyvážiť právo na pokojné užívanie majetku a je dokonca v rozpore s čl. 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

11. Otázka:

Podľa Vášho názoru je právo občanov SR na zriadenie bezzásahových zón na $\frac{3}{4}$ výmery NP, ktoré MŽP interpretuje ako verejný záujem a ktorý v poslednej novele implantovalo do zákona 543, je tento „verejný záujem“ nadradený ústavou garantovaným základných ľudským právam a slobodám (vlastniť a užívať majetok)? Nežiadam odpoveď právnikov Vášho ministerstva, ale chcel by som počuť názor Jána Budaja, t.č. ministra ŽP.

Posledná otázka smeruje k programovému vyhláseniu tejto vlády, lebo predpokladám, že sa naplní aj cieľ o uzákonení hmotnej zodpovednosti politikov a verejných činiteľov (jeden z dôvodov prečo sme Vás volili). V prípade, že realizáciou programového cieľa mať 50% lesov v NP v bezzásahu, vzniknú na okolitých lesoch škody veľkého rozsahu (ale že vzniknú), podelíte sa o túto hmotnú zodpovednosť s kolegom Mičovským. Ja by som to uvítal, lebo pán Mičovský určite vie, čo činiť.

Vopred ďakujem za Vašu odpoveď.

S úctou

Ing. Ján Mikuláš

Predseda pozemkové spoločnosti

Urbár Vrbica, Liptovský Mikuláš